

Lausunto
30.9.2025

LAUSUNTO LAPPI-SOPIMUKSESTA 2026-2029 (Lapin maakuntaohjelma)

Diaarinumero: 120/00.01.05.01/2024

Lausunnon antaja: Finnish Lapland Tourist Board ry / Lapin Matkailuelinkeinon Liitto (LME)

Lapin Matkailuelinkeinon Liitto (LME) kiittää mahdollisuudesta lausua Lappi-sopimukseen luonnoksesta vuosille 2026-2029. Lappi-sopimus on tärkeä väline paikallisesti merkittävien aiheiden ja erityispiirteiden linjaamisessa. Lappi-sopimuksessa on mukana paljon matkailun näkökulmasta tärkeitä aiheita. Erityisesti haluamme kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Maakuntaohjelman visio 2029

Lapin maakunnan visioksi vuoteen 2029 on tiivistetty: "Onnellinen Lappi- hyvinvointia ja kestävä kasvua arktisella alueella". Visio itsessään on hyvä ja kannatettava. Vision kuvauksessa olisi tärkeää tuoda esille yritystoiminnan keskeinen merkitys alueen toimeentulolle ja työllisyydelle. Yritystoiminta, esimerkiksi matkailualalla, luo edellytykset asukkaille työllistyä, tulla toimeen ja asua Lapissa. Terveellä ja vastuullisella liiketoiminnalla luodaan kestävä kasvua Lappiin.

Saavutettavuus

Missiossa 4.2. "Kestävästi menestyvä Lappi" painotetaan vahvasti elinkeinoelämän kehittymistä ja toimintaedellytyksiä. Matkailun kannalta keskeinen toimintaedellytys on saavutettavuus. Lentoliikenteen ympärivuotinen kehittäminen sekä suorien kansainvälisten reittilentojen, että Helsinki-Vantaan kautta tulevien lentojen myötä on mainittu ja se on ehdottoman tärkeää. Missioon tulisi lisätä, että toimivan lentoliikenteen edellytys on lentoasemien riittävä infrastruktuuri. Matkustajamäärien ja lentoasemien kaksoiskäytön kasvaessa tulee varmistaa, että lentoasemien kapasiteettia kasvatetaan ennakoiden ja ajoissa.

Raideliikenteen osalta painotus on luonnoksessa pääasiassa raide-infran kehittämisessä, joka on tärkeä asia. Infran kehittämisen lisäksi tulisi painottaa myös raideliikenteen ja erityisesti henkilöliikenteen toteutumisen merkitystä. Erityisesti tulisi kiinnittää huomiota Ruotsin ja Suomen henkilöjunaliikenteen yhteensovittamiseen. Nyt kun ratayhteys Laurila- Haaparanta on kunnostettu ja sähköistetty, tulisi rajan yli olla henkilöliikennettä, joka mahdollistaisi junalla matkustamisen sujuvilla vaihdoilla Keski-Euroopasta Ruotsin kautta Suomeen ja erityisesti Lappiin.

Lappiin saapuvan lento- ja junaliikenteen lisäksi tulisi painottaa myös matkaketjuja, joilla asiakkaat liikkuvat liikenteen solmukohtista matkailukohteisiin, matkailukohteiden sisällä sekä matkailukohteiden välillä. Matkailu muuttuu yhä yksilöllisemmäksi, jolloin myös liikkumisen tarpeet muuttuvat yhä yksilöllisemmiksi. Riittävällä julkisella liikenteellä sekä parannetaan palvelun sujuvuutta, että vähennetään liikenteen aiheuttamia päästöjä.

Finnish Lapland Tourist Board ry / Lapin Matkailuelinkeinon Liitto

Valtatie 82 A 4, 99100 Kittilä

www.lme.fi

Lappi-brändi ja ympärivuotinen matkailu

Missioissa 4.3. "Vetovoimainen Lappi" ja 4.4. "Kilpailukykyinen ja uudistuva Lappi" mainitaan Lappi-brändi sekä innovaatiotoiminnan, että osaajien houkuttelun työkaluna. Näiden tehtävien lisäksi olisi tärkeä korostaa Lappi-brändin merkitystä matkailun edistämisessä. Vaikka kansainvälinen kiinnostus Lappia kohtaan on kasvanut vahvasti, tarvitaan edelleen työtä Lapin tunnetuksi tekemiseksi ja kiinnostuksen suuntaamisessa toivottuun suuntaan.

Lapissa tavoitellaan yhä ympärivuotisempaa matkailua, mutta sulan maan ajan mahdollisuudet eivät ole tarpeeksi tunnettuja kansainvälisesti. Lappi-brändin sisällöissä ja sen markkinoinnissa tulisi painottaa ja kirkastaa erityisesti kesän ja syksyn ajan matkailun mahdollisuuksia. Matkailuyritykset ja alueet tekevät jatkuvaa vahvaa työtä sulan maan ajan tuotekehityksessä, markkinoinnissa ja myynnissä. Niiden tueksi tarvitaan vahvaa ja koordinoitua työtä Lappi-brändin tunnettuuden lisäämiseksi potentiaalisten matkailijoiden keskuudessa.

Ympärivuotisen matkailun kehittäminen on tärkeää myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen näkökulmasta. Ilmaston lämmetessä lumeton aika tulee pitenemään Lapissa ja silloin sulan maan ajalle soveltuvilla matkailupalveluilla tulee olemaan entistä enemmän tarvetta. Lappilaiset matkailuyritykset ovat olleet aktiivisia matkailun kehittämisessä kestävämpään suuntaan ja hiilipäästöjen vähentämisessä. Kestävyytyössä on kuitenkin tärkeää myös sopeutua odotettaviin muutoksiin. Tätä työtä on aloitettu matkailun parissa esim. Mount Resilience hankkeessa, jossa pilotoidaan sopeutumissuunnitelmien tekemistä. Näitä kehitettäviä työkaluja on tärkeä saada jatkossa laajasti matkailuyritysten käyttöön, jotta sopeutumistyö on mahdollisimman tehokasta.

Luonnon maisema- ja virkistysarvot

Luonnon merkitystä Lapissa käsitellään missiossa 4.5. "Ilmastoviisas ja luontopositiivinen Lappi", jossa todetaan, että luonnolla on vahva itseisarvo. Tässä yhteydessä olisi hyvä tuoda esille luonnon merkitys Lapin matkailussa keskeisenä vetovoimatekijänä. Suuri osa matkailijoista tulee kokemaan Lapin arktisen luonnon ja sen ilmiöt tavalla tai toisella. Luontoa ja sen monimuotoisuutta on tärkeä vaalia säilyttämällä vanhat ja luonnontilaiset metsät. Kestävät luontoelämykset tulee mahdollistaa riittävien reittien ja rakenteiden avulla - sekä matkailuyritysten tuottamien opastettujen palveluiden että omatoimisen luonnossa liikkumisen tarpeisiin. Reittejä ja rakenteita tulee kehittää vastaamaan ympärivuotisen matkailun tarpeita. Maankäytön suunnittelussa tulisi hyödyntää sektorikohtaista ajattelua, jossa luontomatkaillulle ja sen palveluille turvataan riittävästi tilaa ilman, että muu maankäyttö häiritsee sitä.

Toivomme, että edellä esitetyt näkökulmat otetaan huomioon Lappi-sopimuksen jatkovalmistelussa.

Kunnioitavasti,
Lapin Matkailuelinkeinon Liitto